

Ochránce práv studentů PřF UP

znění po jednání LK AS PřF UP

Děkan PřF UP se souhlasem Akademického senátu PřF UP touto vnitřní normou PřF UP zřizuje funkci ochránce práv studentů Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci.

Článek 1

Působnost a postavení ombudsmana

1. Zřizuje se funkce ochránce práv studentů PřF UP (dále jen „ombudsman“).
2. Do působnosti ombudsmana náleží chránit studenty zapsané ke studiu na PřF UP (dále jen „studenti“) před takovým jednáním orgánů PřF UP, akademických pracovníků působících na PřF UP, dalších zaměstnanců zařazených na PřF UP, jakož i studentů, které odporuje zákonu o vysokých školách či jiným obecně závazným právním předpisům, vnitřním předpisům nebo jiným normám UP nebo PřF UP, etickým principům zakotveným v příslušném kodexu UP, posláním vysoké školy či principům zakotveným v preambuli Statutu UP, jakož i před nečinností orgánů PřF UP.
3. Do působnosti ombudsmana dále náleží napomáhat studentům k uplatňování jejich práv vyplývajících z předpisů, norem a principů uvedených v odstavci 2 a při řešení konfliktů mezi studenty a akademickými pracovníky nebo dalšími zaměstnanci PřF UP.
4. Působností ombudsmana není nahrazovat práci proděkana, do jehož působnosti patří záležitosti studentů, vedoucího či pracovníků studijního oddělení, vedoucích kateder a dalších organizačních jednotek PřF UP nebo dalších orgánů PřF UP, ale zasadit se o to, aby bylo k nápravě využito vlastní působnosti osob a orgánů PřF UP. Ombudsman nemá rozhodovací pravomoc; rozhodnutí náleží kompetentním orgánům PřF UP, příp. státní moci.
5. Ombudsman svým jednáním přispívá k urovnání a rychlému řešení konfliktní situace a při výkonu své působnosti postupuje vždy s cílem, aby bylo dosaženo stavu, který co nejlépe odpovídá předpisům, normám a principům uvedeným v odstavci 2 a standardům vztahů mezi členy akademické obce vysoké školy.
6. Ombudsman je ve své činnosti nezávislý, je povinen jednat nestranně a s maximální snahou o objektivní posouzení dané věci, jen na základě zjištěných skutečností a v souladu s ustanoveními předpisů, norem a principů uvedených v odstavci 2 a svým svědomím; ~~z~~zejména není vázán příkazy nebo usneseními orgánů PřF UP nebo UP.

Článek 2

Obsazování funkce ombudsmana

1. Ombudsmanem může být pouze akademický pracovník¹ působící na PřF UP nebo emeritní profesor PřF UP.
2. Funkce ombudsmana je neslučitelná s funkcí rektora, prorektora nebo kvestora UP, děkana, proděkana nebo tajemníka PřF UP, člena Akademického senátu UP nebo Akademického senátu PřF UP, vedoucího organizační jednotky PřF UP a vedoucího zaměstnance oddělení Rektorátu UP, do jehož působnosti náleží záležitosti studentů.
3. Funkce ombudsmana zaniká

¹ § 70 zákona o vysokých školách

- a) uplynutím funkčního období,
 - b) zánikem členství v akademické obci PŘF UP nebo ztrátou statusu emeritního profesora,
 - c) přijetím funkce neslučitelné s funkcí ombudsmana, nebo
 - d) vzdáním se funkce ombudsmana písemně doručeným předsedovi Akademického senátu PŘF UP (dále jen „senát“) nebo
 - ~~d)e) odvoláním senátem v případě vážných pochybení nebo nečinnosti.~~
4. Funkci ombudsmana zastávají dvě osoby, a to jeden muž a jedna žena.
5. Ombudsmana volí senát v tajném hlasování z dvojic kandidátů navržených studentskou částí senátu; každá dvojice je tvořena mužem a ženou. Ke zvolení dvojice kandidátů je třeba nadpoloviční většiny hlasů všech členů senátu. Studentská část se na návrzích usnáší v tajném hlasování, a to hlasy nadpoloviční většiny svých členů.
- 5-6. Volbě ombudsmana v senátu předchází nejméně 30denní senátem vyhlášené období, ve kterém mohou studenti předkládat k rukám druhého místopředsedy senátu návrhy dvojic kandidátů na ombudsmana. Každý návrh obsahuje jméno, příjmení a pracoviště navržených spolu s jejich písemným souhlasem; dále obsahuje jméno, příjmení, ročník, studijní obor a podpis navrhovatele. Po shromáždění návrhů u místopředsedy senátu mají během nejméně 5 dnů studenti možnost vyjádřit se k návrhům formou ankety; anketu organizuje studentská část senátu a s jejími výsledky jsou všichni členové studentské části senátu seznámeni před hlasováním o návrzích dle odst. 5 věta třetí.
- 6-7. O zvolení ombudsmanem obdrží příslušná osoba osvědčení vydané předsedou senátu.
- 7-8. Funkční období ombudsmana činí tři roky.
9. Ombudsmanem může být též osoba zvolena nejvýše na dvě bezprostředně po sobě jdoucí funkční období.
8. ~~Zdůvodněný návrh na odvolání ombudsmana písemně předkládají senátu jeho členové, pokud návrh podepíše alespoň jedna třetina členů senátu; návrh senát projedná nejdříve 14 dnů od podání. Ombudsman má právo se k návrhu vyjádřit písemně nebo na zasedání senátu. O návrhu se senát usnáší v tajném hlasování a k jeho přijetí je třeba hlasů alespoň tří pětin všech členů senátu.~~
- 9-10. Výkon funkce ombudsmana je čestný. Ombudsman má právo na náhradu cestovného.
- 10-11. Náklady na činnost ombudsmana (expertizy, cestovní náklady osob předvolaných ombudsmanem jako odborníci či svědci apod.) se hradí z rozpočtu děkanátu PŘF UP; tyto náklady lze čerpat po předchozím schválení děkanem PŘF UP.

Článek 3

Projednávání podnětů

1. Ombudsman koná na základě písemného podnětu. Právo obrátit se na ombudsmana s podnětem má student, který má za to, že ve smyslu čl. 1 odst. 2 a 3 byla jeho práva dotčena jednáním či nečinností orgánů či osob tam uvedených a že vyčerpal dostupné prostředky k dosažení nápravy.
2. Podnětem se zabývá samostatně vždy jedna z osob vykonávajících funkci ombudsmana. Student má při podání podnětu právo stanovit, která z těchto osob se bude jeho podnětem zabývat, přičemž toto své právo může uplatnit jen při podání podnětu; nevyužije-li student svého práva, dohodnou se osoby vykonávající funkci ombudsmana, která z nich se bude podnětem zabývat a tato skutečnost se oznámí předkladateli podnětu.
3. Pokud je některá z osob vykonávajících funkci ombudsmana při projednávání konkrétního podnětu ve střetu zájmů nebo se cítí vůči některému z těch, jichž se věc týká, podjatá,

vyloučí se z projednání, a podnětem se zabývá osoba druhá. Tato skutečnost je oznámena předkladateli podnětu.

4. Jsou-li podklady pro řešení podnětu neúplné, vyžádá si ombudsman od předkladatele jejich doplnění.
5. Ombudsman je k projednávání podnětu oprávněn požádat fyzické osoby z řad akademické obce PŘF UP, členů orgánů PŘF UP a ostatních zaměstnanců PŘF UP o svědectví. Dále může požádat členy akademické obce, ostatní zaměstnance a orgány PŘF UP a UP o poskytnutí informací a dokumentů, které mohou přispět k objektivnímu posouzení daného podnětu; tyto osoby a orgány jsou při tom ombudsmanovi ~~v maximální míře~~ nápomocny. Ombudsman má právo nahlížet do všech výsledků evaluace výuky. Ombudsman si může také vyžádat expertní stanoviska, a to i mimo okruh UP, a činit další kroky k objektivnímu posouzení daného podnětu.
6. Jednání o podnětu je neveřejné. Ombudsman je vázán mlčenlivostí o skutečnostech zjištěných při výkonu své působnosti, zejména pokud jde o údaje, které by přímo či nepřímo mohly přispět ke ztotožnění jednotlivců, jichž se podnět týkal nebo těch, které poskytly k jeho projednání svá svědectví.
7. Výsledkem projednání podnětu je doporučení konkrétním osobám a orgánům, které mohou přispět k dosažení cíle dle čl. 1 odst. 4. Tyto osoby jsou zavázány ~~v maximální možné míře~~ při respektování ustanovení předpisů, norem a principů uvedených v čl. 1 odst. 2, jakož i standardů vztahů mezi členy akademické obce a orgány PŘF UP přihlídnout k doporučením ombudsmana a přispět k dosažení cíle dle čl. 1 odst. 4.
- 7-8. O jednání o jednotlivých podnětech vede ombudsman písemný záznam.
- 8-9. Nad rámec ustanovení odst. 1 je ombudsman oprávněn vydávat orgánům PŘF UP doporučení obecné povahy s cílem předcházet situacím, které by mohly vést k porušení práv studentů. Tyto orgány jsou povinny se doporučeními ombudsmana zabývat a informovat jej o výsledku. Může rovněž orgány PŘF UP upozorňovat na nesprávné jednání či porušování předpisů, norem a principů uvedených v čl. 1 odst. 2.

Článek 4

Závěrečná ustanovení

1. První volby ombudsmana budou senátem vyhlášeny nejpozději do 90 dnů od nabytí účinnosti této normy.
2. Tato norma byla schválena senátem dne XXX, čímž nabyla platnosti; účinnosti nabývá dnem 1. 7. 2021

doc. RNDr. Martin Kubala, Ph.D.
děkan PŘF UP

doc. Mgr. Karel Lemr, Ph.D.
předseda AS PŘF UP

Důvodová zpráva

Navrženo je zřízení ombudsmana, jako ochránce práv studentů PŘF UP. K tomu byl dán podnět diskusemi AS PŘF UP v letošním roce a následně přijatým usnesením AS PŘF UP, který ke zpracování návrhu na zakotvení této funkce v rámci PŘF UP vyzval děkana PŘF UP ve spolupráci s předsedou LK AS PŘF UP.

Pokud jde o kompetence ombudsmana, stanoví je návrh v čl. 1 odst. 2 a 3 a v čl. 2 odst. 8, a to v zásadě analogicky jako v případě veřejného ochránce práv občanů nebo např. ombudsmana na FF PŘF UP.

Zásadní je, že ombudsman není výkonným orgánem PŘF UP, ani nesupluje orgány PŘF UP, které záležitosti studentů mají ve své kompetenci.

Koncepce návrhu je taková, že funkci ombudsmana zastávají dvě osoby mající stejné kompetence, přičemž jedna z nich je muž a druhá žena. Je na studentovi, aby si zvolil, která z těchto osob se bude jeho podnětem zabývat.

Ombudsman je dle návrhu do funkce volen senátem, přičemž senát může vycházet pouze z návrhů, které mu – ve formě dvojic tvořených mužem a ženou – předloží studentská část senátu.